

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ

«БІЗНЕС-КУЛЬТУРА»

*(для студентів усіх форм навчання
за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»)*

Харків – ХНУМГ – 2014

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Бізнес-культура»
(для студентів усіх форм навчання за напрямом підготовки 6.030601
«Менеджмент») / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова;
уклад.: І. Г. Буркун. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 11 с.

Укладач: І. Г. Буркун

Рецензент: д.е.н., проф. О. А. Карлова

Рекомендовано кафедрою менеджменту і маркетингу в міському
господарстві, протокол №13 від 20.10.2013 р.

ВСТУП

Згідно з навчальним планом студенти за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства» вивчають дисципліну «Бізнес-культура». Курс «Бізнес-культура» орієнтований на формування розуміння важливості культурною складовою людських комунікацій в діловій сфері сучасного бізнесу. Культура, досліджуючи, в першу чергу, закономірності міжособистісних стосунків людей як людей, тобто їх гуманістичний потенціал, прояснює суть і структуру системи цінностей людини. Через призму цінностей людиною освоюється вся реальність, включаючи бізнес-сферу, саме цінності є глибинними основами усієї мотивації людини і визначають цілі, які вона переслідує у своїй життєдіяльності, у тому числі, і в ділових стосунках. Розуміння і облік етичної компоненти сучасних бізнес-стосунків – умова якісної аналітики комунікацій у бізнес-середовищі, запорука продуктивної діяльності професіонала в області логістики і необхідну умову підтримки позитивного психологічного клімату в організації і в просторі усіх ділових контактів організації. Таким чином, знання про особливості культурних взаємовідносин сприяє повнішому і якіснішому осмисленню професійних проблем у сфері сучасного бізнесу. З іншого боку, курс " Бізнес-культура " покликана зіграти в процесі навчання інструментальну роль у формуванні комунікативних навичок, без яких неможлива якісна робота будь-якого сучасного менеджера-професіонала.

Мета дисципліни – формування у студентів сучасних знань з питань ефективної взаємодії з людьми різноманітних культур.

Завдання дисципліни – формування у студентів сучасних знань, необхідних для виявлення проблем в комунікаціях між людьми різних культур та допомогти уникнути помилок при спілкуванні з діловими партнерами з інших країн.

Опанування предметом «Бізнес-культура» значно розширює життєві можливості спеціалістів:

- формує навички етичної інтерпретації бізнес-стосунків;
- навчає основним моральним проблемам сучасного бізнесу;
- надає спеціальні знання і прививає навички з володіння основним понятійно-категоріальним апаратом етики бізнесу;
- вчить мати практичні навички в моделюванні і рішенні моральних проблем у сфері бізнес-комунікацій.

Навчальна дисципліна «Бізнес-культура» належить до циклу вибіркових дисциплін за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства».

Таблиця 1 – Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, спеціалізація, (шифр, аббревіатура)	Форма навчан ня	Креди- тів ECTS /годин	Сем.	Годин						залік
				Всьог о	Ауд.	в т.ч.		Сам.	в т.ч.	
						Лек.	Практ .		РГР	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
бізнес-культура										
6.030601 «Менеджмент»	денна	4/144	1	144	72	36	36	72	0	іспит
6.030601 «Менеджмент»	заочна	4/144	2	144	11	6	8	133	2	іспит

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями наведений у таблиці 2 та 3.

Таблиця 2 – Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього кредит /годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	РГЗ	СРС
Модуль 1.	4/144	36	36	0	72
ЗМ 1.1. Місце і роль культури бізнесу в сучасному суспільстві	2/72	18	18		37
ЗМ 1.2. Особливості національної культури підприємницької діяльності в країнах сходу і заходу	2/72	18	18		35
КР				0	

Таблиця 3 – Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього кредит /годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	РГЗ	СРС
Модуль 1.	4/144	6	8	2	133
ЗМ 1.1. Місце і роль культури бізнесу в сучасному суспільстві	2/72	3	4		68
ЗМ 1.2. Особливості національної культури підприємницької діяльності в країнах сходу і заходу	2/72	3	4		65
КР				2	

План практичних занять для студентів наведений у таблиці 4.

Таблиця 4 – План практичних занять

№		Кількість годин	
	Зміст	МОН	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1.		36	8
ЗМ.1.1 Місце і роль культури бізнесу в сучасному суспільстві		16	4
1.	Сутність культури сучасного бізнесу і етика ділових стосунків (написання есе на тему «Особливості ведення бізнесу в»)	4	1
2.	Бізнес і культура: структура взаємовідносин (опитання студентів)	4	1
3.	Історія розвитку ділової культури в Україні і сучасна національна ділова етика (розповідь про яскравого представника національної культури)	4	1
4.	Ділові культури в міжнародному бізнесі (Японський, Корейський, Китайський підхід) (розгляд ситуаційних вправ)	4	1
ЗМ.1.2 Особливості національної культури підприємницької діяльності в країнах сходу і заходу		20	4
5.	Культурні особливості міжнаціональних бізнес комунікацій (західний погляд) (опитання студентів щодо прикладів з життя транснаціональних компаній, що зіткнулися з кросс-культурними проблемами і результат рішення проблем в ситуації, що склалася)	4	1
6.	Професійна культура ділового спілкування у внутрішньокорпоративному середовищі (приклад проявлення корпоративної культури на ринку)	4	1
7.	Культура організації міжнародних комунікацій (моделювання процесу формування культури організації)	4	1
8.	Дослідження механізму впливу культури на бізнес (ділова гра «Міжнародна координація»)	4	0,5
9.	Антикризова культура бізнесу (проведення результуючого опитування)	4	0,5

Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів в процесі практичних занять.
2. Розв'язання практичних завдань за індивідуальними варіантами та РГР (для студентів заочної форми навчання).
3. Проведення поточного контролю.
4. Проведення іспиту.

Таблиця 5 – Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 – контрольні роботи	30
ЗМ 1.2 – контрольні роботи та захист РГР	30
Разом за поточним контролем	60
МОДУЛЬ 1. Підсумковий контроль	
Іспит у письмовій формі	40
Разом за підсумковим контролем	100

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання: допуском до складання іспиту є виконання всіх передбачених планом завдань на практичних заняттях та виконання РГР за індивідуальним варіантом.

Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 – іспит у письмовій формі.

Поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання.

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання завдання з розв'язання практичних завдань;
- 3) проходження поточного контролю;
- 4) захист РГР (для заочного факультету).

Оцінку "відмінно" ставлять за умови належного виконаного завдання за усіма об'єктами поточного контролю відповідно встановленим критеріям оцінки. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль та оцінювання виконання практичних задач і завдань проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і практики проблем, що розглядаються;
- 2) розв'язання практичних завдань;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків завдань, винесених для самостійної роботи і на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу, вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнення інформації і висновки.

Контроль виконання практичних задач здійснюється протягом семестру. За успішне та систематичне виконання і захист всіх практичних задач студент отримує оцінку «А. відмінно» або по 30 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 20-25 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 6).

Самостійна робота студентів контролюється протягом всього семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю/

Поточний контроль здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські) та самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля..

Умовою допуску до екзамену є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 60 балів (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет складається з 2 питань з теоретичного матеріалу, та 1

практичного завдання (ситуаційної вправи), за кожну повну та правильну відповідь з теоретичного матеріалу студент отримує 15 %, а за вирішення завдання – 10 %. Загальна сума балів – 40 % .

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (таблиця 6).

Таблиця 6 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

20.03.2013р. № 63-01

*з можливістю повторного складання. **

*з обов'язковим повторним курсом ***

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- студенти виконують РГР, яка є допуском до іспиту (підсумковий контроль);

- студенти захищають практичні завдання, які є допуском до іспиту (підсумковий контроль).

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» – Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. У належному виді оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «добре» – Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «задовільно» – Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей, особливостей. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відсутні графічні пояснення. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «незадовільно» – Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

Список джерел

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Персикова Т.Н. Межкультурная коммуникация и корпоративная культура : учеб. пособие для студ. вузов, обуч. по спец. «Лингвистика и межкультурная коммуникация» / Т.Н. Персикова. – М. : Логос, 2007. – 223 с.	ЗМ2
2. Кузнецов И.Н. Бизнес-этика / И.Н. Кузнецов. – М. : Дашков и К°, 2007. – С. 141–277.	ЗМ1
3. Стародубцев В.Ф. Деловое взаимодействие : путь к успеху (проблемы межкультурной коммуникации в сфере бизнеса и предпринимательства) : учеб. пособие / В.Ф. Стародубцев. – М. : Экономика, 2007. – С. 7–290.	ЗМ2
4. Моррисон Т. Деловая Азия : правила путешественника. Как вести бизнес в 12 странах Азии / Т. Моррисон, У. Конвэй. – М. : Поколение, 2007. – 400 с.	ЗМ1
5. Мажаров И.В. Как вести переговоры / И.В. Мажаров. – (URL: http://profi/gateway.kg/magarov_etiket)	ЗМ1
6. Мажаров И.В. Китайский деловой этикет / И.В. Мажаров. Сайт «АБИРУС». – (URL: http://www.chinadata.ru)	ЗМ1
7. Японская деловая этика – как договориться с потомками самураев. – (http://www.embjapan.ru/news/etiquette.html)	ЗМ1
8. Красовский Ю.Д. Архитектоника организационного поведения: учеб. пособие для студентов вузов / Ю.Д. Красовский. – М. : ЮНИТИ, 2003. – С. 168–246.	ЗМ2
9. Моррисон Т. Деловая Латинская Америка. Правила путешественника. Как вести бизнес в 18 странах Латинской Америки / Т. Моррисон, У. А. Конвэй. – М. : Поколение, 2007. – 346 с.	ЗМ2
10. Андерсон Р. «Акулы» и «дельфины» (психология и этика российско-американского делового партнерства) // Р. Андерсон, П. Шихирев. – М. : Дело ЛТД, 1994. – С. 58–114.	ЗМ1
11. Перминова С. Культура фирмы / С. Перминова, Г. Тульчинский. – СПб. : Алетейя, 2006. – С. 55–90.	ЗМ1

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ

«БІЗНЕС-КУЛЬТУРА»

*(для студентів усіх форм навчання
за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»)*

Укладач **БУРКУН** Ірина Григорівна

Відповідальний за випуск *О. А. Карлова*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання: *І. В. Волосожарова*

План 2014, поз. 290М

Підп. до друку 30.01. 2014 р.
Друк на ризографі.
Зам. №

Формат 60х84/16
Ум.-друк. арк. 0,6
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4705 від 28.03.2014 р.